

En bog om

KRAP

Om et koncept, der er blevet til en bog. Primært til praktikere inden for de pædagogiske, behandlingsmæssige og undervisningsmæssige områder – men også læseværdig for psykologer på området.

■ ”KRAP” er skrevet af psykologerne Lene Metner og Peter Storgård. Titlen dækker over konceptet KRAP – Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendende Pædagogik – som de to har undervist i i en årrække.

KRAP er *ikke* en metode rettet mod en bestemt målgruppe, men kan tilpasses forskellige målgrupper og sammenhænge. Forfatterne præsenterer en række metoder eller teknikker, men nævner flere steder, at det er op til den enkelte praktiker at udvikle metoder og teknikker, så de passer lige præcis til den aktuelle sammenhæng. KRAP skal således forstås som en dynamisk indfaldsvinkel til ”arbejdet med andre mennesker”, som hele tiden kan og skal udvikles.

Udgangspunktet for KRAP tages i den anerkendende tilgang til andre mennesker, ved en systematisk inddragelse af de kognitive teorier og behandlingsformer og ved en udpræget vægt på det positive; det, der virker. Det ligger endvidere i KRAP, at der bygges på en konstruktivistisk forståelse af mennesket i dets miljø.

Idet der således er tale om en inspiration fra flere forskellige retninger, præsenterer forfatterne mange teorier og metoder i bogen, som de selvfølgelig ikke kan gå i dybden med, men de formår at udtrække essensen til deres formål, som er hjælpe med til at bringe mennesker i trivsel. Det gøres på en velskrevet, forståelig og ofte humoristisk måde – tilsat en række eksempler og grafiske illustrationer.

Den røde tråd i bogen er selve konceptet KRAP, som folder sig ud undervejs, men også en nysgerrighed på, respekt for og ydmyghed over for andre mennesker og de vanskeligheder de måtte have.

Hvad tilbyder KRAP?

I konceptet tilbydes både en holdning eller en tilgang til arbejdet med andre mennesker og en række (kognitive) metoder, som er tilpasset pædagogisk og socialt arbejde.

Forfatterne påpeger, at man godt kan anerkende andre menneskers tanker og følelser uden at give dem ret. Den professionelle kan således, når en forandring er påkrævet, komme med ideer til nye handlemuligheder. Men det er vigtigt, at den hjælpsøgende først føler sig mødt, forstået og set. Ellers vil vedkommende ikke være åben over for at ”gå nye veje”. Det understreges også, at man godt kan have fokus på ressourcerne uden at negligere problemerne. De professionelle skal have øje på det, som fungerer, således at det er det, der kommer til at fylde, og således at den hjælpsøgende gør mere af det, der virker. Dette giver energi til at forandre det, der ikke fungerer hensigtsmæssigt.

Metner og Storgård har tilpasset en række konkrete kognitive metoder til den pædagogiske praksis. Således findes der bagest i bogen en række skemaer, som praktikerne kan kopiere og bruge. Inden metoderne bliver præsenteret, får læseren en indføring i den kognitive teori. Forfatterne minder om, at det både er den hjælpsøgende og den professionelle, der skal blive bevidst om sin tænkning om sig selv, hinanden og en eventuel problematisk situation. Det er fx ikke kun eleven på specialskolen, som skal forsøge at ændre sin tanke om, at alle lærer vil ham ondt, men også læreren, der skal forsøge at ændre sin tanke om, at eleven er doven, når han ikke følger med i matematik.

Eftersom den anerkendende og resourcefokuserede til-

gang er en central del af konceptet, burde forfatterne måske have undladet at anvende begrebet ”kognitive forvrængninger” fra den kognitive begrebsverden, idet der, som forfatterne skriver, i begrebet ligger, at de tanker, som personen har, er forvrængninger af virkeligheden. Dette kunne måske få den praktiker, som ikke er så dus med kognitiv teori og metode, til at formidle til den hjælpsøgende, at tankerne er ”forkerte” og således glemme den anerkendende tilgang. I denne sammenhæng kunne det måske derfor være hensigtsmæssigt at omdøbe ”kognitive forvrængninger” til fx ”uhensigtsmæssige tanker/kognitioner”.

Om at arbejde krapsk –

Som det fremgår af mange af eksemplerne i bogen, kan det være ganske svært for praktikerne at være indlevende, forstående, lyttende og reflekteret, selv om det vel er noget af det, der ligger i at være professionel: At man ikke reagerer automatisk og ud fra nogle ureflekterede forforståelser. Dette kan der selvfølgelig være en række forskellige grunde til af såvel personlig, situationel, kontekstuel og/eller strukturel karakter.

Bogen slutter med et afsnit om ”den gode praktiker”, bl.a. med udgangspunkt i Donalds Schöns begreb ”den reflekterede praktiker”, og Metner og Storgård slår et slag for supervision som en måde, hvorpå man kan udvikle en reflekteret praksis. Det kunne være spændende, hvis forfatterne kunne gå endnu mere i dybden med dette i en kommende bog. De må gennem deres kursusvirksomhed have gjort sig nogle erfaringer med, hvilke betingelser der skal være til

stede, for at praktikere og institutioner kan arbejde med udgangspunkt i KRAP.

Fx tænker jeg, at ledelsens indstilling til sine brugere og medarbejdere må være helt centralt her. Det er svært at forestille sig, at en medarbejder begynder at arbejde *krapsk*, hvis ledelsen har en helt anden forståelse af, hvordan brugerne skal mødes, og hvis medarbejderen ikke selv bliver mødt med anerkendelse og tillid.

- - -

Bogen kan varmt anbefales til alle praktikere inden for de pædagogiske, undervisningsmæssige og sociale områder – også selv om man ikke ligefrem beslutter at arbejde *krapsk* på arbejdspladsen. Også til psykologer kan bogen anbefales – særligt dem, der arbejder med kompetenceudvikling inden for de omtalte områder.

Line Gry Juhl

BOGDATA ■

Lene Metner & Peter Storgård:
”KRAP – Kognitiv, Ressourcefokuseret og
Anerkendende Pædagogik”. Dafolo Forlag, 2008. 206
sider. 247,50 kr.

